

B l u d n ý ž i d

Ó kříže na cestách, z těch křížů čiší strach,
z těch křížů padá žal, kříž jak by veroval
bouř skučí v údolí, do lesů, do polí,
do srdcí, do očí, hlavu mu promáčí.

Bernard Kosiner /1903-1939/

Jugoslávie. Vinko Hafner na V. plénu ÚV SKJ: Bylo by neodůvodněné vinit za krizovou situací celou stranickou bázi, 2.100.000 členů, čili 70.000 základních organizací. Bylo by to tak jako kdybychom za krizi vinili dělnickou třídu a ostatní pracující naší země. Všechny krize, v na-
š~~ím~~ i jiných komunistických zemích nevznikají na stranické bázi, ale v jejím vedení, v jejích orgánech... Politika 2/87.

SSSR. Rada ministrů SSSR a odborový svaz se dohodly 25. září 1986 na společném usnesení "O dodatečné pomoci pro rodiny s nízkými příjmy, mající tři a více dětí a neb vychovávané jen jedním rodičem." Jako kritérium se vzal celkový příjem na jednu osobu nepřekračující 50 rublů. V některých jiných oblastech /n.př. Sibiř, Daláký východ, a sever evropské části/ - 75 rublů. Politika 2/87.

SSSR. Nehodnotí někteří lidé uplatňování zásady veřejné informovanosti jako nějaké ostouzení lidí? Ljubov Selezněvová, tajemnice okresního výboru KSSS: Nejdřív je třeba říci, že sebe a stranu ostouzí ten, kdo se dopouští nesprávného jednání. To za první. A za druhé - nic nenapáchá straně a společnosti větší škodu než ututlávání varovných případů. Vede k přestování zdeformované psychologie beztrestnosti. Podkopává přesvědčení čestných lidí o síle zásad sociální spravedlnosti, zákonnosti atd. Rudé právo 6.1.1987.

SSSR. Gennadij Pisarevskij: To jsou objektivní příčiny. V nedávné minulosti jsme za ně schovávali i subjektivní příčiny, naše vlastní hříchy. Těch není tak málo a už dostaly svá jména. Nebyl včas skutečně přechod hospodářství z extenzivního rozvoje na intenzivní. Znepokojivě vzrůstal byrokratismus, který se snažil všechny složitosti a protiklady vtisknout do Prokrustova lože průměrnosti. A průměrnost - to je vždycky stagnace, zkostnatělost, rozklad za pomoci lží. Ale ekonomové stoupenci zbožné peněžních vztahů, k nimž patřím i já, netrpí tolik empcemi. Ti říkají: buď zákon hodnoty, plánovitě řízený socialistický trh, normální zbožné peněžní vztahy, nebo nesčetné konflikty se zdravým rozumem a trestním zákoníkem. Buď rovnostářství ve velmi skromném dostatku, nebo nerovnost v blahobytu. Nic třetího teď neexistuje... O čem svědčí dnešní fakta? O tom že přestavba učelala první kroky. Obtížné a dosud nikoli příliš pevné. O tom, že byl prorazen otvor do monolitní zdi byrokratizmu. Zeď však ještě stojí, bourat ji budeme dlouho a těžko. Dnešní vedení odhaluje chyby starého okázalého stylu především činy. Rozšířením demokracie, širokou veřejnou informovaností, svobodou tvorby. Proto také přestavbu ověřujeme především podle leninského období naší revoluce, kdy se země po občasně válce od "válečného komunizmu" prudce obrátila k nové ekonomické politice, v ekonomice se zaměřila na trh, na měnu a spravedlivou mzdu za práci. Rudé právo 7.1.1987.

ČSSR. Marcela Vaňorná: Zhruba před 5 - 6 lety, kdy stát začal ve větší míře podporovat práci zahrádkářů, drobných chovatelů a záhumenkářů, přišla do redakce návštěva - soukromý zemědělec. Majitel pozemků, hospodářského stavení, traktoru a dalších strojů. Chci poděkovat za to, že prý Rudé právo je teď začne podporovat. Vyvedla jsem ho z omylu. Nejde a nikdy nešlo o politiku podporu soukromého rolnického podnikání. To by byl v našich podmínkách krok zpátky. Vždyť socialistická velkovýroba se plně osvědčila, zajistila nejen vysokou úroveň výživy, srovnatelnou s vyspělými zeměmi světa, ale také sociální jistoty zemědělcům, hmotnou a kulturní úroveň života na vesnici o které se ani v těch nejbohatších západních ze-

mích farmářům ani nesní. To jsou nezvratná fakta. Rudé právo 8.1.1987.

SSSR. Georgij Konstantinovič Žukov, maršál SSSR: Ve vzpomínkách o začátku války Žukov netají žádné - ani cizí, ani své přepočty a chyby: U nás se často hovoří v souvislosti s předválečnou situací a začátku války o vině a odpovědnosti Stalina. S jedné strany je to tak. Ale s druhé si myslím, že nelze všechno svádět k němu jedinému. Je to nesprávné. Jako očitý svědek a účastník událostí té doby jsem nucen říci, že se Stalinem se dělí o odpovědnost i další lidé, včetně jeho nejbližšího okruhu - Molotov, Malenkov, Kagenovič. Nehovořím o Berjovi. On byl hotov vyplnit vše co libo, kdy libo a jak libo...Doplňuji, že část odpovědnosti leží i na Vorošilovovi. Část odpovědnosti leží i na nás - vojácích...Mluvíce o předválečném období i o tom co způsobilo naše neúspěchy na začátku války, nelze svádět všechno jen na personální chyby Stalina a nebo k nějaké míře k personálním chybám Timošenka a Žukova. Bylo to tak. Chyby byly. Ale je třeba připomenout některé objektivní skutečnosti. Nutno promyslet s apocřítat co jsme představovali tehdy my, naše armáda, a Německo a jeho armáda... Stalin rozhodl, že uvedení do bojové pohotovosti armád v pohraničních okresech může vést k válce a nedal k tomu své povolení ačkoliv Rada obrany dostávala znepokojující signály jež byly opakovaně dodávány...Hořela rodná země. Během měsíce a něco byly opuštěny Minsk, Riga, Pskov, Vitěbsk, Smolensk... Dlouho jsme obcházeli toto období mlčením. Začínali jsme líčení teprve od protiútoků pod Moskvou. A mezi tím, všechno bylo rozhodnuto v prvních měsících. Ogoněk 49/86.

SSSR. M.Konotopov, kandidát ekonomických věd, Moskva: Už několik měsíců se syn vrací ze školy s jedinou otázkou: Koupili jste? A smutně spoustí oči, když místo radostného "Ano!" slyší naše výhovorky. Řeč jde ne o nějaké unikátní hře, ale o prostých gymnastických cvičkách - "češských". Ale co uděláš, když v obchodech je s dnem s ognem nedostaneš. Ale následky toho jsou pro našeho prvňáčka surové: znovu ho nepustí do tělocvičny, na hodinu tělocviku a ve vzduchu se míhá čtvrtá "čtyřka". Pro dětskou duši - ohromné ponížení...Průmysl usilovně rozvíjí takový masový "druh sportu" jako běh po obchodech za deficitním zbožím...Není zřídkavé, že na hrudích našich sportovců, jež vystupují na stupně vítězů mezinárodních závodů se hned vedle státního znaku SSSR - objevuje třílístek "Adidas". Cožpak je snadnější vychovat prvotřídní sportovce, než jim vyrobit odpovídající oděv a obuv se značkou našich továren... Na př. na experimentálním kombinátu "Sport" v Moskvě, nehovoříc o závodech lehkého průmyslu, se dodává pro basketbalisty pouze jeden model - staruška - "Start". Je jí dvacet pět let s chvostíkem...Komise vysokého rangu, se scházejí, posuzují problémy, přijímají rozhodnutí. No, ale většího efektu ani tato práce dosud nedá... Co vlastně chcete, zvýšit plánované ukazatele? To je dnes nepopulární - odpověděl mně v rozhovoru člen jednoho odpovědného sovětu...Vždyť učitel, dávajíc "čtyřku" školáčku za to, že přišel na tělocvik bez "češek", fakticky dáva "neud" obchodu. Pravda 25.listopadu 1986.

SSSR. A.Skrypnik: Mistrři byrokratické egendy ještě leccos zmůžou. Účastník Velké vlastenecké války G.Alexejev z Ufy žije s dcerou ve 12 m2 místnosti. Byl v pořadí. Jeho pořadí bylo 157-mé. Řekli mu! "Jestli bude potvrzení o invaliditě - dáme vás do zvláštního pořadí". Předložil potvrzení a dostal odpověď od předsedy Ufského gorispolkoma N.Uvarova: "Vaše zvláštní výhodnější pořadí je nyní...239-té." Nic se neděje, utěšili veterána! Jak bolestivě bije po člověku bezduchý byrokratismus a lhostejnost. Pravda 26.listopadu 1986.

SSSR. Jsme proti šedosti, šablonovitosti, proti halasným frázím. Noviny se musí také změnit, musí mít blíže k čtenářům, musí být otevřenější.. Ale co často chybí našim materiálům? Je mezi nimi nemálo šedivých, nevýrazných. Tam, kde je třeba přímo jmenovat byrokrata, zkostnatělého ouřadu, který nechce pracovat nově, často píšeme: "někteří vedoucí pracovníci", "někteří odborníci". P.Ligačín, Jelec, Ipecká oblast: Je smutné vidět i to že se stranickou legitimací klidně chodí lidé, které všichni znají jako rozkrádače, kariéristy, a navíc takoví leckde dokonce udávajíc tón. Možná přijde doba, kdy se strana od nich očistí, ale nevěřím, že to bude brzy. Rudé právo 9.ledna 1987.